

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250

Letna naročnina L. 2.500

Letna inozemstvo L. 3.500

Poštno čekovni račun: številka 24/12410

Leto XXI. - Štev. 39 (1069)

Gorica - četrtek, 2. oktobra 1969 - Trst

Posamezna številka L. 50

Poslanica Slovenske skupnosti predsedniku Saragatu

Slovenska skupnost je ob priliki uradnega obiska predsednika republike Saragata in zunanjega ministra Alda Mora v Jugoslaviji, naslovila na visoka italijanska državna poslanico, v kateri z zadovoljstvom pozdravlja potovanje v bližnjo republiko in izraža upanje, da bo ta obisk pripomogel k izboljšanju političnih, ekonomskih, socialnih in kulturnih odnosov med obema državama.

Pri tem Slovenska skupnost spominja italijanska državna vrsto še nerešenih vprašanj obstoja in razvoja slovenske manjšine v Italiji. »Upamo,« zaključuje poslanica, »da se bosta v razgovorih z jugoslovanskimi državni dotaknila tudi vprašanje slovenske manjšine v Italiji in jih v prijateljskem ozračju skušala rešiti.«

Slomšek pa še vedno raste

Dne 24. septembra 1862 je v Mariboru umrl škof Anton Martin Slomšek v sluhu svetosti, kakor je zapisal Franc Kosar, prvi Slomškov življenjepisec. Zato so se na ta dan verni Slovenci vedno spominjali pokojnega Slomška in molili za veliko milost, da bi vsemogočni Bog, Oče luči, od katerega pride vsak dober dar, ki nam je v svojem služabniku škofu Antonu Martinu poslal tolikega učenika in pastirja, uslišal naše prošnje, naj bi ga poveljal, da bo pred vesoljno sveto Cerkvijo prištet zveličanim.

Sveta katoliška Cerkev ima navado, da tistim, ki jih proglasi za blažene ali svetnike, določi njihov smrtni dan kot njihov praznik, kajti ta dan so bili rojeni za nebesa. Če in kadar bo sveta Cerkev proglasila Slomška za blaženega, bo njegov praznik 24. september.

Proglasitev Slomška za blaženega in svetnika ni potrebna Slomšku, ker, kakor zaupamo, je itak v nebesih. To je potrebno nam na zemlji, da bi imeli v Slomšku živ zgled vere in zvestobe Bogu in sveti Cerkvi ter da bi skrbeli za srečno večnost.

GLASNIK NEBESKEGA VESELJA

Priznati si moramo, da smo zelo navezani na ta svet, kakor da nam ne bo treba umreti in da nas ne čaka posmrtno večno življenje. Potrebujemo glasnika, ki nas stalno opominja na večno domovino. Slomšek nam bodi ta glasnik! Ko je zložil pesem »V nebesih sem doma«, tega ni storil samo za sebe, pač pa je želel, da bi se tudi mi tega zavedali.

Posebno pa je Slomšek postal glasnik svetih nebes v pridigarju zadnjega adventa v svojem življenju, ki jih je govoril v stolnici v Mariboru. Najprej je nameraval govoriti samo štiri adventne nedelje, pa se mu je snovi nabralo za pridige še čez božične praznike. Te pridige so Slomškovo poslednje rokopisno delo, ki ga je pripravil za »Drobtinice«. Predno je odšel v Rim, je rokopis izročil Francu Kosarju, naj ga objavi, ako bi sam na tem romanju umrl. Če se pa vrne, mu ga bo dal nazaj in bo še sam napisal uvod za »Drobtinice«. Slomšek se je iz Rima srečno vrnil; tako je sam priredil pridige za tisk in napisal uvod, v katerem pravi:

»Kdo od nas ne čuti, da smo le popotniki v taji deželi, kdo ne ve, da nimamo tukaj stalnega bivališča, ampak prihodnjega iščemo, večni dom v nebesih.

Srce me boli, ako pomislim, kako lepa so nebesa in kako malo jih posvetni ljudje cenijo, ko pogledam, kako drago nam je usmiljeni Jezus nebesa odkupil in kako jih prodamo za peščico črvinega veselja kakor Ezav svoje prvenstvo za skledo kuhane leče. Mislim pa tudi, da je ljudem za nebesa tako malo mar, ker ne poznajo visoke vrednosti svetih nebes. Zakaj, česar človek ne pozna, tega tudi ne želi in ne išče. O svetih nebesih pa se tudi premalo piše, prereditko govori, torej želim to zamudo kolikor toliko popraviti. Huje, ko se staram, bliže grobu ko prihajam, raje se ogledujem po svetih nebesih in željno povprašujem, kako se bo ondi tudi nam godilo.

Napisal sem torej maličkaj o tej prelepi Očetovi hiši, v kateri je veliko prebivališč ter iz celega srca želim, da bi vsi srečno

v nebesa prišli. Kakor neskončno velik je Bog, tako veliko bo tudi v nebesih naše veselje.

Vse pridige je zaključil z besedami: »Premišljevali smo nebeško veselje, pa koliko lepše je kakor smo ga v duhu gledali. Kajti človeško oko ni videlo in človeško uho ni slišalo ter človeško srce ni občutilo, kaj je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo. Izvoljeni bratje in sestre nas v nebesih že željno pričakujejo, angeli božji in svetniki nam roke podajajo, sam usmiljeni Jezus z Marijo na nebeskih vratih stoji in nam hišo Očetovo odpreti želi! O ne mudimo se, ne spotikajmo se, le čvrsto stopajmo te kratke dni in ure sedanjega življenja. Naj velja kar rado, nebesa morajo biti naša!«

Slomšek ni dočkal, da bi »Drobtinice« te njegove pridige objavile, prej je umrl. Franc Kosar je zapisal v »Drobtinice« pripombo: »To je poslednje delo, ki ga je nepozabni pokojni vladika Anton Martin spisal in »Drobtinice« namenil. Ker znamo, kako Slovenci le prerano umrlega svojega škofa častijo, smo ravno zato v »Drobtinice« pritrige o nebesih natisnili dali, naj tudi po njegovi smrti berejo prelepe govore in si jih toliko bolj k sreči vzamejo, ker so kakor mili glas pokojnega pastirja, ki iz nebes doli svoje ljubljene ovčice nagovarja.«

V Slomškovem življenjepisju omenja F. Kosar tudi to, da je te pridige v stolnici poslušal, da pa se je večkrat dogodilo, da je Slomšek med govorom obstal kakor zamaknjen. Tako je izrekel Franc Kosar svoje prepričanje o Slomšku: »Slomšek pa še vedno raste in bo raste, dokler ne zraste iz njega svetnik, ki ga bomo častili na oltarjih.«

Dubček odstranjen

V Pragi se je preteklo nedeljo zjutraj končalo dolgo pričakovano zasedanje centralnega komiteja komunistične partije Českoslovaške. Vsi so vedeli, da gre za odstranitev zadnjih predstavnikov lanske »praške pomladine«.

Češki minister za šolstvo Hrbek je že pred zasedanjem po radiu napovedal, da bo imel plenem »zgodovinski značaj« in da bodo na njem razčlenili razloge za vstop čet varšavskega pakta v Českoslovaško 21. avgusta lani. Dejal je tudi, da bodo »odstranili nekatere voditelje, ki bodo prevzeli manj pomembne naloge in da bodo iz partije odstranili glavne predstavnike desničarskih sil.«

Hrbekova napoved se je uresničila v polni meri. Iz centralnega komiteja je bilo izločenih devet članov, pristašev Dubčkove smeri, med njimi Smrkovski, 19 pa jih je »prostovoljno« odstopilo. Dubček je bil odstranjen iz prezidija (vodstva) partije in mu je bilo odvzeto mesto predsednika zvezne skupščine, ostal pa je še član centralnega komiteja, ki šteje trenutno 165 članov. Med odstranjenimi sta tudi bivši zunanji minister Jirý Hajek in general Vaclav Prchlik, ki je veliko pripomogel k padcu Novotnija.

Preoblikovana je bila tudi vlada. V njo je vstopilo devet novih ministrov, ki so

»Dvajset let na vladi je dovolj,« je bilo eno izmed gesel, s katerimi so socialdemokrati skušali prepričati volivce v Zahodni Nemčiji, naj to pot obrnejo hrbet krščanskim demokratom, ki so po vojni zmagali na vseh državnih volitvah, in dajo glasove stranki, kateri do sedaj še ni uspelo, da bi sama vzela vodstvo države v svoje roke. Res so razne preiskave javnega mnenja prihajale do zaključkov, da bodo 28. septembra prvič nemški socialisti porazili krščanske demokrate, toda ta predvidevanja se niso uresničila. Socialni demokrati so res napredovali za 1.200.000 glasov in si pridobili 22 novih poslanskih mest, a svojih tekmecev le niso dosegli. Krščanski demokrati bodo tudi v prihodnjih štirih letih najmočnejša stranka v Zahodni Nemčiji.

VOLILNI REZULTATI

Pri zadnjih volitvah je bilo v igri 496 poslanskih mest zveznega parlamenta, ki ima svoj sedež v mestu Bonn ob reki Ren. Volilnih upravičencev je bilo 38.658.363. Od teh se je volilne pravice poslužilo 33.548.458 oseb, tj. 86 %, kar znači, da so Zahodni Nemci pokazali visoko stopnjo državljske zavesti.

Pet pomembnih strank se je borilo za zaupanje nemškega ljudstva: krščanski demokrati (CDU, tj. Christlich-demokratische Union), socialni demokrati (SPD, tj. Sozialistische Partei Deutschlands), liberalci (FDP, tj. Freie demokratische Partei), neonacisti (NDP, tj. Nationaldemokratische Partei) in komunistična skupina bivše Zveze za mir.

Krščanski demokrati so, kot rečeno, izšli iz volitev ponovno kot relativni zmagovalci, a precej oslabiljeni. Pred štirimi leti so prejeli 15.524.068 glasov, zadnje nedelje 15.203.457, kar pomeni v odstotkih 46,1 v primerjavi s 47,6 v letu 1965. Utrpeli so tudi zgubo na poslanskih sedežih. Od 245 so padli na 242.

Vse drugačne številke morejo pokazati socialni demokrati, ki jih

vodi sedanji zunanji minister Willy Brandt. Napredovali so vsestransko: od 12.813.186 glasov v letu 1965 so se dvignili na 14 milijonov 074.455 glasov, tj. od 39,3 na 42,7 odstotkov. Tudi na številu poslancev so zrastle. Od 202 so se povzpeli na 224.

Veliki porazenec pa so bili to pot nemški liberalci. Od 3.096.739 glasov so padli na 1.904.387, tj. od 9,5 % na 5,8 %. To jim je prineslo tudi izgubo 19 poslanskih mest. V novem parlamentu jih bodo imeli komaj 30 namesto prejšnjih 49. Ker volilni zakon določa, da stranka, ki ne prejme pet odstotkov vseh oddanih glasov, tudi ne dobi poslancev, so nemški liberalci bili skoraj na tem, da ostanejo brez svojih zastopnikov. V tem primeru bi prišlo v Zahodni Nemčiji do dvostranskega sistema, v katerem bi krščanski demokrati lahko sami sestavili bodočo vlado.

Prav določilo o tistih petih odstotkih glasov je bilo usodno za nemške neonaciste. Porastli so od 664.193 glasov na 1.420.106, tj. od 2 % na 4,3 %, a ker niso prešli črte petih odstotkov, so ostali brez predstavnikov v novi zvezni skupščini. Demokratični Nemci so se oddahnili: ne bi bili radi videli, da bi jih svet zopet začel sumničati da se usmerjajo v nove politične pustolovščine po nekdanjih Hitlerjevih stopinjah.

Zelo nepomembni so izšli iz volilnega boja nemški komunisti. Prejeli so komaj 197.570 glasov, ostale manjše skupine pa skupno 182.454.

KAJ PA SEDAJ?

Zadnje volitve so politični položaj v Zahodni Nemčiji bolj zapletle kot pojasnile. Voditelj socialnih demokratov Brandt je že pred volitvami odločno izjavil, da ne namerava na noben način obnoviti »velike koalicije«, tj. vlade, ki bi jo sestavljali krščanski demokrati in socialisti. Že tedaj se je zavzemal za »malo koalicijo«, tj. za povezavo z liberalci. Stranka mu je sedaj dala proste roke, da jo skušal izvesti. Teoretično bi bilo to mogoče, ker bi »mala koalicija« razpolagala z 254 glasovi, večina v parlamentu pa znaša 249 glasov. Toda v liberalni stranki obstaja desno krilo kakih šestih poslancev, ki ni navdušeno za sodelovanje s socialisti. Dovolj, da se oni vzdržijo glasovanj, in vlada bo padla.

Je res paradoks v tem, da bo odločevala o bodoči vladi stranka, ki je bila pravzaprav poražena, pa je potrebna tako krščanskim demokratom kot socialistom za uspešno vladanje. V notranji politiki so liberalci bliže stališčem krščanskih demokratov, v zunanji politiki pa zagovarjajo odprtje na Vzhod, priznanje meja na črti Odra-Nisa in zblizanje s socialističnimi državami.

Najbolj so v precepu krščanski demokrati: iti z liberalci bi pomenilo napraviti lep obraz k vsemu blatenju, ki so ga bili deležni v predvolilnem boju s te strani. Tudi se jim zdi politično nepošteno, da bi politiko nove vlade pogojevali prav tisti, ki so se pri volitvah najslabše odrezali. Ni dvoma, da bi se krščanski demokrati najraje povrnili kljub vsem težavam, ki so s tem združene, k »veliki koaliciji« z nemškimi socialisti. Toda to bo težko doseči, kajti Brandt

bi zanikal samega sebe, če bi na tako rešitev pristal.

Brandtov cilj ostane »mala koalicija«, s katero bi bili krščanski demokrati prvič potisnjeni v opozicijo v času poveljne Nemčije. Voditelj liberalcev Scheel naj bi postal zunanji minister; tudi resor financ naj bi dobil v roke kak liberalec. Vlada Brandt-Scheel bi pomenila gotovo obrat za 180° v dosednji notranji in zunanji politiki Zahodne Nemčije. Ni s tem rečeno, da bi zaradi tega trpela trdnost zapadnega bloka: le odprtje na Vzhod bi gotovo pripomoglo k zmanjšanju napetosti do Sovjetske Rusije in do ustalitve dokončnih mej v osrčju Evrope. To pa bi bilo samo v korist svetovnega miru.

Koroška politična jesen

Meseca februarja 1970 bodo na Koroškem deželnozbornske volitve. Celotno politično delovanje je osredotočeno na to za deželo in njeno prebivalstvo tako važno odločitev. Trenutno je zastopana socialistična stranka v koroškem deželnem zboru z 18 poslanci, avstrijska ljudska stranka (krščansko-demokratsko usmerjena) z 12 poslanci, svobodnjaška stranka nekdanjih nacistov s petimi poslanci, komunisti pa so zastopani v deželnem zboru z enim poslancem. Medtem ko je slovenska levica že utonila v socialistični stranki, je katoliško usmerjeno krilo koroških Slovencev nastopilo pri zadnjih deželnozbornskih volitvah s samostojno listo. Za »Koroško volilno skupnost« je bilo oddanih 4272 glasov, toda za dosego enega mandata je potrebnih 7500 glasov.

Do sedaj je prišlo v deželi do sledečih političnih akcij: Socialisti so že imenovali svoje kandidate za deželni zbor, koroško deželno vlado ter tudi že kandidate za avstrijski državni zbor, kajti 1. marca prihodnjega leta so v Avstriji tudi državnozbornske volitve. Avstrijska ljudska stranka (Österreichische Volkspartei) pa je presenetila pretekli teden koroško javnost z akcijskim programom, ki ga je »Naš tednik«, glasilo Narodnega sveta koroških Slovencev, zelo pozitivno ocenil.

Na prvem mestu zahteva Ljudska stranka ustanovitve centralnega doma za kulturo in prosveto (Volksbildungsheim) v deželi, kajti »prav ta ustanova bi mogla postati kraj srečanja za vse Korošce in tako buditi razumevanje za sosedo«. Zanimivo, da je osredotočil tudi Narodni svet koroških Slovencev leta 1968 z objavo programa svoje kulturne in politične zahteve na ustanovitve kulturnega inštituta oz. Kulturnega doma za koroške Slovence. Le da je tedaj nemška javnost te zahteve napadla in odklonila. Podobno — kot sedaj v programu avstrijske ljudske stranke — bremo v programu Narodnega sveta: »Ta dom naj bo hkrati v službi človečanskega in kulturnega srečanja, žarišče ob srišču germansko-slovansko-romanskega jezikovnega in kulturnega prostora.«

Program Narodnega sveta je, ne glede na to, da o njem še ni sklepal izredni občni zbor, po idejni zamisli in politični teži (to kaže sedaj tudi primerjava s programom avstrijske ljudske stranke) zelo sodoben, aktualen in močno v bodočnost usmerjen.

Do kakšnega sklepa bo privedla pozitivna ocena akcijskega programa avstrijske ljudske stranke v glasilu slovenske desnice »Narodni svet« glede zadržanja pri deželnozbornskih volitvah, je zaenkrat težko reči. Ako ne bo prišlo do samostojnega nastopa Narodnega sveta pri deželnozbornskih volitvah, bi ta pretrgal z dosedanjim tradicionalno politiko med koroškimi Slovenci, ki so nastopali v koroškem okviru doslej vedno le z lastno slovensko listo.

Avantgarda nove morale

»Med največje zapovedi skupne blaginje je treba staviti zahtevo, da je treba moralni red priznati in spoštovati. Pravi red mora biti oprt na neomajno in nespremenljivo skalo moralnega zakona... Ta moralni zakon je kakor bleščeč svetilnik, ki z lučjo svojih načel razsvetljuje pravo pot, ki se je morajo držati posamezni ljudje in narodi.« (Okr. Mir na zemlji, št. 84).

V zadnji številki koroške kulturne revije »Mladje« avtor beremo ponosne besede: »Postali smo avantgarda nove morale, nove etike in novega življenjskega nazora!«

Kakšne morale? Le kakšne etike? Morda morale nemoralnega Mrta, kakor je naslikan v »Slačenju«? Tudi če Mrt ni avtobiografska izpoved, je zgovoren prikaz izprijenca, pogreznjenega v počutnost, nesposobnega zadnjega duhovnega utrinka, o katerem zares velja rek: »Homo animalis non percipit quae sunt spiritus!« Gre za tip, ki nima več nobenega človečanskega čuta: v lastnem očetu, ki mu nosi kovček, gleda le tovarno »žival«, le njegova »živalska pleča in izbuljene oči«, v junakih krščanske dobrotelčnosti vidi le »mavčne svetnike« in v Kristusu, žrtvi najvišje Ljubneži le »leseno telo z vedno enako skremženimi, na klado pribitimi udi«.

Morda morale, kakor je prikazana v »Pacem in uteris«, morale, ki je zanikanje vsake morale! Resnično naravno pravo, tako čitavo v tem sramotilnem listu, zahteva popolno človekovo svobodo, tudi po polni zadostitvi spolnega poželjenja v zakonu in pred zakonom. Naravno pravo, kot ga uči Cerkev, je le »izrodek« resničnega naravnega prava, je zločin nad idejo naravnega prava. Zatiranje nagonov ni nobena krepost, ker vodi »do strahu, do zavesti krivde in nerazumevanja in ker rodi »gosposki podložne tlačane«. Krščanska morala je zato sredstvo za usunjevanje človeka, sredstvo, s katerim si Cerkev gradi oblast nad cerkvenim ljudstvom.

Pričakujemo od mladjevcov, da ne bodo sledili urednikom revije, ki nameravajo slično »novo moralno« širiti med koroško mladino. Uredništvo Mladja poziva namreč mladino, naj začne na osnovi tega članka razpravljati o okrožnici »Humanae vitae«, o kateri bo mladjevec napisal daljšo razpravo. Le kako naj mlad človek znanstveno razpravlja o problemu pravilnega uravnavanja rojstev, če je papež Pavel VI., ki je imel pred seboj tradicionalni nauk Cerkev, nauk koncila, sklepe posebne komisije znanstvenikov iz vsega sveta, trepetal, ko se je kot vrhovni pastir o tem v encikliki izjavil?

Kako neodgovorno je početje uredništva Mladja, izhaja tudi iz naslednjih razmišljanj:

1) Mladje samo toži nad padajočo statistiko koroških Slovencev: »Naša majhnost! Naša vedno večja majhnost!« Persiflaža papeževe okrožnice o uravnavanju rojstev in zahteva po popolni spolni svobodi pa pomeni rušiti družinsko moralno in še bolj krčiti število otrok. Medtem ko danes celo v Rusiji zahtevajo »večje spoštovanje družinskih vrednot« in večje število rojstev (prim. Literaturnaja Gazeta, v Chiesa nel mondo z dne 10. 9. 1969, str. 47), se koroški »izobraženci« stavijo v službo ideologiji, ki vodijo v propast naših družin in naših manjšin.

2) Gornji sestavek je prostaški napad na samo naravno pravo, ker ga istovetno z nagoni. Naravno pravo je vse nekaj višjega, je zakon, ki ga je prst božjega Stvarnika vtisnil v človeška srca. Za narodne manjšine je posebno važno, da so manjšinske pravice zakoreninjene v naravnem pravu. Samo na osnovi naravnega prava, in ne pisanih mednarodnih zakonov, lahko stopimo pred svetovno javnost in pred večinski narod in zahtevamo, naj nam priznajo naše narodne pravice. Kdor torej smeši in zanika naravni zakon, si izpodbija temelj neodtujljivih pravic in si žaga vejo, na kateri sedi.

3) Naslov »Pacem in uteris« cika na okrožnico papeža Janeza XXIII. »Pacem in terris«. Toda prav ta okrožnica je »magna charta« cerkvene manjšinske zakonodaje. Vsak udarec na okrožnico »Pacem in terris« je udarec na narodne manjšine!

Zaključimo z Mladjem: »Potrebna je duhovna revolucija!« Zares, potrebna je! Vsi se moramo duhovno prenoviti. Pred sodnim stolom svoje vesti in pred Bogom izpeljimo svojo »metanoio«, svoje prerojenje, da bomo gradili in ne podirali, svojo narodno skupnost bogatili in ne razkrajali.

Dr. R. K.

PO LJUBLJANSKEM OBISKU

Ko je obisk predsednika slovenske vlade Staneta Kavčiča in članov izvršnega sveta Lubeja in Struklja za nami, je prav, da povemo o tem dogodku svojo oceno in opozorimo na nekatere točke, ki zadevajo matično domovino, deželo Furlanijo-Juljsko Benečijo in nas Slovence same.

Obisk predstavnikov slovenske vlade je dogodek, na katerega smo čakali Slovenci v Italiji skoro 25 let in je že sam po sebi zelo pozitiven. Tudi sicer je naletel na dober odmev pri merodajni italijanski, kakor tudi pri slovenski javnosti v naši deželi. Če se omejimo samo na slovensko narodno manjšino — vemo, da je imel tudi druge važne namene na obeh straneh — lahko upravičeno izrečemo upanje, da nam bo koristen bodisi na splošno bodisi glede tistega, kar sta obe strani o nas izrecno govorili.

Strinjamo se s prepričanjem Staneta Kavčiča, da smo Slovenci v Italiji lojalni državljani, želimo pa ostati zvesti tudi narodu, kateremu pripadamo. Zadovoljni smo nad besedami dr. Berzantija, da je treba pripadnikom slovenske narodne manjšine zajamčiti poleg absolutne enakopravnosti tudi tiste posebne oblike zaščite, ki lahko zagotovijo posebne narodne, kulturne in jezikovne značilnosti. To je že napredek, če pomislimo nazaj in se spomnimo, kako sta se morala oba dosedanja svetovalca Slovenske skupnosti

v deželnem svetu boriti za priznanje pravice do naše posebne zaščite in ne samo splošne, ki jo uživajo vsi državljani. Zdaj bo potreben korak naprej, od besed k dejanjem. Naj dodamo kratko misel o pristojnosti. Če želimo, da ni pristojna za reševanje manjšinskih vprašanj (ampak le država), se mora boriti za razširitev svoje pristojnosti tudi na to področje. Nekaj pristojnosti pa gotovo že ima, saj sicer ne bi mogla govoriti o nas s predstavniki slovenske vlade in sprejeti tistih nekaj ukrepov v našo korist, ki jih je doslej vendarle sprejela.

Pravilno se nam zdi načelo, da so bile na uradni sprejem povabljeni slovenske politične in kulturne organizacije, od ostalih pa le osebno tisti vidni Slovenci, ki v njih delujejo. Ni pa bilo dosledno — in to poudarjamo — da so dobili samo osebna vabila (ali celo teh ne) predstavniki Slovenske demokratske zveze iz Gorice in Slovenske levice iz Trsta, ko pa sta to vendar dve izraziti slovenski politični organizaciji in bi kot organizaciji morali biti tudi povabljeni.

Predstavniki slovenskega izvršnega sveta med obiskom niso delali nikakšne razlike med pluralistično razvejanimi Slovenci v Italiji. To je prav in tako naj bi vedno bilo, zakaj jalovo bi bilo pritoževanje, da smo Slovenci v Italiji razdeljeni na tri znane različne kategorije, če bi

bila matična domovina sama enim ljubeča mati, drugim pa samo mačeha.

Ob tej priliki je treba vsaj nakazati še neko drugo dejstvo, ki zasluži večjo pozornost. Demokratični Slovenci v Italiji zagovarjamo naravno-pravno in mednarodno-pravno utemeljeno stališče, da mora politično zrela in polnoletna manjšina, kot je slovenska v Italiji, govoriti v prvi osebi o svojih političnih pravicah in zahtevah in sploh vseh zadevah, ki se je neposredno tičejo. To pomeni, da je ne morejo zastopati ali predstavljati drugi, ampak mora biti sama subjekt pri odločanju o svoji narodni usodi ter vsem, kar je s tem povezano. Slovenci v Italiji smo v letih od konca vojne do danes prav gotovo dokazali, da smo zreli za lastno politično zastopstvo in narodno predstavnitvo. Glede tega res ne potrebujemo nikakšnih botrov ali varuhov in ne drugorodnih surogatov za naše zastopstvo, pač pa — kot je nekje dobro napisal dr. Čermelj — veliko razumevanja in ljubezni. Tisti, ki menijo, da bo v Italiji konec socializma ali komunizma, če ne bodo vsaj enega njunega ogla podpirali Slovenci, naj bi pomislili, da *ostanemo* vsi povezani v lastni politični organizaciji in s tem Slovenci, ali da postanemo vsi socialisti ter zaradi nujne počasne asimilacije v neslovenskih strankah *nehamo* biti Slovenci.

In še beseda Slovincem samim. Slovenska skupnost, SDZ v Gorici in Slovenska levica v Trstu so pri zadnjih deželnih volitvah že pokazale na možnost ustvaritve skupnega slovenskega narodno-političnega predstavništva, ki bi lahko zastopalo vse važne zahteve in koristi celotne slovenske manjšine. To jedro bi se lahko razširilo na vse, ki se nečjejo sami izločiti. Vsekakor je skupno predstavništvo ideal, ki bi ga morali prej ali slej vsaj v določeni meri doseči, če hočemo biti res subjekt, res samostojni in neodvisni od milosti, naklonjenosti ali nenaklonjenosti neslovenskih političnih strank, ki nas lahko v življenjsko važnih vprašanjih zatajijo, kot se je žal že nekajkrat zgodilo.

T. N.

Iz Slovenije

Novi zvonovi

Preteklo nedeljo so v Spodnji Idriji in v Zavrčtu — obe župniji sta v idrijski dekaniji — posvetili nove zvonove. Vojnja jih je pobrala in bi jim morali biti tudi vrnjeni, a so morali le sami verniki žrtvovati iz svojega, če so hoteli priti do novih zvonov.

Dopoldne je škof. dr. Jenko posvetil dva zvonova v cerkvi Matere božje na Skalu v Spodnji Idriji. Pred sv. mašo je izvršil obred posvečenja, po maši pa sta zvonova že iz lin oznanjala božjo slavo v veliko zadoščenje vse župnije. Pozneje bodo dobili še tretjega, ko bodo starega ubitega prelili v nov zvon.

Popoldne pa je bila enaka slovesnost v Zavrčtu, kjer je, kot dopoldne v Spodnji Idriji, g. škof v lepem govoru pokazal važnost zvonov in njihovo poslanstvo v življenju Cerkev ter vernikov. Tudi tu so peli v noč iz cerkvenih lin, kjer sta nova zvonova skupno s starim v ubranem pritrkovanju razlivala veselje po vsej okolici.

Nova skupnost karmeličank v Sloveniji

Dne 3. septembra je bil v bivšem nadarbinskem posloju v Mengšu pravno ustanovljen samostan karmeličank. Od ustanovitve prvega samostana na Selu v Ljubljani je minilo točno 80 let. Telega so slovenski komunisti takoj po prihodu na oblast razpustili, cerkev pa porušili do tal. Bajje je ovirala promet.

Novo vrhovno vodstvo šolskih sester

Solske sestre so v Rimu zaključile svoj generalni kapitelj. Za novo generalno predstojnico je bila izvoljena s. Jožefina Tominač. Nova generalna predstojnica je iz Chicaga v Severni Ameriki, kjer se je rodila leta 1917 v družini hrvaških izseljencev in kjer je že več let skrbela za šolstvo ter tudi sama poučevala na višjih šolah. V vrhovno predstojništvo so bile izvoljene še: prva svetovalka Terezija Vidan, dosedanja vrhovna predstojnica; svetovalke: Marija Avguščina Zorec, Benjamina Učetič in Judita Pipan, dosedanja provincialka v Trstu. Tajnica bo Hijacinta Rakus, ekonomka pa Imakulata Počkar.

Vrhovnemu predstojništvu šolskih sester, v katerem so tri slovenske sestre, želimo obilo božjih milosti.

S kolesom v Lurd

Romanji v Lurd niso danes nobena posebnost. Romamo tja z vlakom, z avtopulmani, celo z letalom. Toda kdo je poromal v Lurd s kolesom? Iz naših krajev najbrž nihče do danes, v kolikor nam je znano. In vendar imamo tudi fanta, ki je letos potoval v Lurd s kolesom. Ko smo na uredništvu za to zvedeli, je šel v Sovodnje naš poročevalec, da se porazgovori s tem poštvovalnim in edinstvenim lurškim romarjem. Škoda, da zaradi drugih obveznosti pri našem tedniku nismo mogli pripraviti tega poročila že prej. (Ured.)

* * *

Sovodnje so danes zelo lična in vsa prenovljena vas; staro se tam obnavlja in veliko novega se gradi. (Na žalost je edini stari spomenik v vasi osnovna šola.) Pozna se, da imajo v vasi dve novi tovarni, kjer so dobili zaposlitev številni domačini, tako da v vasi najbrž ni nobenega brezposelnega. Tudi naš lurški kolesar biva tam in je zaposlen v papirnici. Ko sva se srečala v prijateljski družini, je bil sprva nekoliko v zadregi. Gledal sem ga, to čudo med današnjo mladino, ki ljubi le motorje, on pa je ostal zvest kolesu, tistemu kolesu, ki so ga v Steverjanu vrgli v klet in na kaščo. Predstavljal sem si, da je to močan, miščast fant. Pa nič tega. Marijan Devetak je na videz celo nekoliko slaboten in niti ne več prav mlad, saj je povedal, da mu je 26 let. In vendar boste slišali, kako vztrajen kolesar je. Povedal je, da je pristen Sovodnjec, v Sovodnjah rojen, kjer je tudi dokončal osnovno šolo. Pozneje se je vpisal na industrijsko šolo v Gorici, katere pa zaradi slabega zdravja ni dokončal. Zaposlil se je najprej v neki trgovini, pozneje pa v sovodnjski papirnici.

Skopi so njegovi življenjski podatki. Med tem se razživi, ker se približujeva njegovemu ljubemu predmetu.

Kaj vas je v življenju najbolj mikalo? Sport, in sicer smučanje in kolesarstvo. Ker med Slovenci nimamo kolesarskih klubov, ste najbrž vpisani v kako italijansko moštvo. V katero?

Član sem kolesarskega kluba Libertas iz Moše, prej pa sem bil pri društvu Santa Gorizia.

Ali se že dolgo ukvarjate s kolesarstvom? Že iz mladega. Vendar sem moral paziti, ker nisem bil nikoli prav železnega zdravja.

Ali ste se s svojim društvom udeležili kakih tekem?

Seveda, in sicer deželnih ter državnih. Leta 1967 sem prišel drugi v tekmi Videm-Tolmeč. Lani in letos sem se udeležil italijanskega prvenstvenega tekmovanja za amaterje. Mesto, ki sem ga dosegel, ni bilo najboljšo, vendar rad tekmujem; kolesarjenje je moje veselje.

To je lepo od vas, da ste ostali zvesti temu sportu, ki je še pred kakim desetletjem tako navduševal naše žante. Toda, kako je prišlo, da ste se odločili za romanje v Lurd s kolesom?

Ob tem vprašanju sem si prižgal že drugo cigareto in povabil tudi Marijana, naj mi dela družbo, a je odklonil. Fant ne kadi, kakor se spodobi za športnika. Ob zastavljenem vprašanju se je nasmehnil in odkrito povedal:

Sel sem iz veselja in da spoznam svet. Pa tudi, da prosim za zdravje. Povedal sem vam že, da nisem nikoli bil prav trdnega zdravja. Živci me mučijo. Sem pač povojni otrok in nosim tudi jaz posledice strahu in trpljenja svojih staršev med vojno.

Pot v Lurd je bila pač dolga in utrudljiva. Sedaj je vse to za vami. Ali ste zadovoljni, da ste šli v Lurd s kolesom?

Zadovoljen sem bolj, kot če bi bil zmagal na kateri koli tekmi.

Toda koliko kilometrov poti ste napravili tja in nazaj?

Na kolo sem dal vgraditi števec, da bi vedel, koliko kilometrov naredim. Ugotovil sem, da sem naredil skoro 3100 km v petnajstih dneh. In vrnil sem se domov bolj zdrav kot sem bil prej. To so potrdili tudi zdravniški pregledi. (Se nadaljuje)

(r+r)

Marijan Devetak na poti v Lurd

Hude nesreče slovenskih duhovnikov

Prejšnji teden smo poročali, da je na Gorah pri Idriji umrl biseromašnik g. Peter Likar, ki ga je spremljal k večjemu počitku nad 60 duhovnikov. Ko so se vračali domov, se je pa pripetila na cesti Tolmin-Kobarid huda cestna nesreča. Zaradi drznega prehitavanja je neki videmski avto zadel v vozilo, v katerem so bili štiri duhovniki in sicer France Drole iz Breginje, Lučko Krajnik iz Kreda, Andrej Tratin iz Serpenice in Slavko Černigoj iz Bovca. Udarec videmskega avtomobila je bil tako silen, da je bil breginjski dušni pastir na mestu mrtve, dva zelo težko poškodovana in bovški župni upravitelj pa z nalomljeno nogo. Prva dva sta v šempetrski bolnišnici; stanje g. Krajnika je zelo resno.

Novica o nesreči se je kot blisk razširila po vsej Primorski, saj je ostalo hipoma deset duhovnij brez duhovnika, dokler bolni ne ozdravijo. V vsem kobariško-bovškem dekanatu sta izmed šestih duhovnikov ostala le dva. Kako je pretresla sobrate in vernike ta nesreča, je pokazal zlasti pogreb g. Frančka Droleta v Breginju, katerega se je udeležilo 122 duhovnikov in mnogo vernikov iz vsega kobariškega kota ter od drugod. Vodil ga je sam g. škof-administrator Slovenskega Primorja dr. Janez Jenko, ki je z ganljivimi besedami ohrabil jokajoče vernike, da so potem potolaženi v živi veri in v zaupanju v skrivnostna božja pota sledili ostalemu delu sv. maše in pogreba. Pevci so se doživeto poslovlili od svojega dušnega pastirja z nagrobnicami, razni zastopniki pa so ob grobu vzeli slovo od tega tako zmožnega in priljubljenega duhovnika.

G. Franček Drole je bil doma iz Raven pri Cerknem, kjer se je rodil pred 41 leti. Duhovnik je bil 17 let in ves čas je preživel v Breginju, odkoder je upravljal tudi Logje ter zadnje čase še Sedlo. Veliko dobrega je naredil v teh duhovnijah in zelo rad pomagal tudi drugim duhovnikom po raznih krajih zlasti pri obnovi in urejanju cerkva. Tudi sam si je rad zavil h rokave ter pomagal ne le z nasveti, ampak tudi z ročnim delom. Bog mu bodi plačnik za vse njegove neštete žrtve za božje kraljestvo in za življenjski optimizem, ki ga je povsod sejal s svojim značajem, z besedo in zgledom.

Na poti na njegov pogreb se je na cesti pri vipavskem Sentvidu ponesrečil letošnji novomašnik Vid Premrl, ki je bil za kaplana v teh poletnih mesecih v Idriji. Zlomljeno nogo zdravi zdaj v šempetrski bolnišnici.

Z avtom se je ponesrečil onstran meje pod Medano preteklo soboto tudi gabrski župnik g. Stanko Zerjal, ki upamo, da bo kmalu zapustil bolnišnico.

Veliko je cestnih nesreč v današnjih časih. Če bi vsi avtomobilisti prebrali salezijansko knjižico »Kri na asfaltu«, bi gotovo bilo manj teh nesreč po številu in grozoti, ker bi se vsak zavedal, da ni odgovoren le za svoje življenje, ampak tudi za življenje svojega bližnjega, saj so v največ primerih nesreče krivi brezvestni vozači, ki mislijo, da so sami gospodarji cest in jim za druge ni mar.

Občni zbor Celovške Mohorjeve družbe

V četrtek, 25. septembra je imela Mohorjeva družba svoj redni občni zbor v Celovcu. V ospredju razpravljanj so bila ideološka vprašanja v zvezi z vzgojo naše mladine v domovih Mohorjeve družbe tako na Koroškem kot tudi na Dunaju. Z velikim zadoščenjem so poverjeniki družbe vzeli na znanje zadevno predavanje ravnatelja družbe, msgr. dr. Janka Hornböcka. Tako sta v zadnjih dneh prikazala dva visoka slovenska cerkvena predstojnika v zamejstvu idejno podobo Koroške, dr. Hornböck na obnem zboru in v kolegiju Mohorjeve za leto 1970 in generalni vikar dr. Klinec v gorškem katoliškem glasu. Oba prispevka bosta veliko pripomogla k razčiščenju tega za slovensko manjšino na Koroškem tako bolečega vprašanja.

Občnega zbora Mohorjeve družbe so se udeležili vsi odborniki, med njimi prelat Aleš Zeichner, dekana Filip Millonig in Kristo Sreben, prošt Franc Brumnik ter župniki Čebul, Koglek in Radanovič, med laiki prejšnji predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko, Janko Tolmajer ter strokovni učitelj Bernard Strauss. Iz župnij slovenske Koroške pa je bilo zastopanih na občnem zboru nad 60 duhovnikov.

Po tekmovanju pevskih zborov v Gorici

V zadnji številki našega lista smo podrobno poročali o izidih mednarodnega pevskega tekmovanja »C.A. Seghizzi« v Gorici, zato naj se sedaj nekoliko pomudimo ob raznih pogledih bolj ali manj umetniške narave.

Najprej nekaj splošnih opomb v zvezi s »politiko« umetniškega vodstva goriškega pevskega tekmovanja. Kot vemo, je v tem vodstvu več znanih glasbenih osebnosti z Goriške. Te odločajo o smernicah in glasbenem nivoju vsakoletne izdaje te že zelo uveljavljene prireditve. Ni naš namen polemizirati »post festum«, toda zdi se nam potrebno izreči nekaj opomb. V prvi vrsti naj omenimo zadevo izbire pesmi. Ze več let sem opažamo v glavnem imena istih avtorjev (istočasno članov umetniškega vodstva!), letos smo pa zabeležili kar dve deli istega domačega skladatelja kot obvezni pesmi. Mislimo, da bi se to ne smelo več ponavljati. Umetniško vodstvo samo naj bi razpisalo natečaj za obvezne pesmi ali pa naj bi poseglo po delih iz svetovne glasbene literature, starih ali modernih skladateljev.

Poleg tega verjetno umetniško vodstvo tudi pregleduje programe posameznih prijavljenih zborov. Tu ne mislim toliko na večkratne primere nastopov z istimi skladbami — kar bi se tudi dalo odpraviti — pač pa še bolj na pravilno tolmačenje posameznih kategorij in uvrstitev vanje. Letos smo lahko zasledili na programu kakšnega zbora, ki se je prijavil v polifonsko skupino, izrazilo folklorne skladbe. Prav v tem primeru bi bil potreben poseg umetniškega vodstva za pravilno tolmačenje posameznih pevskih skupin.

V ostalem pa lahko zatrdimo, da je bila umetniška raven osme izdaje goriškega tekmovanja že na dokaj resni višini. Opaža se sicer še neko neskladje v istočasni udeležbi zelo povprečnih in nadpovprečnih ansamblov. Tega seveda ni mogoče tako enostavno rešiti, razen če bi npr. razdelili polifonsko sekcijo v dve skupini, za manj sposobne oz. res kvalitete zbere.

Lani so se najbolj odlikovali češki ansambli s praškim zborom Khün. Letošnji češki pevski zbori sicer niso dosegli elite višine omenjenega zbora, so pa vseeno pokazali visoko umetniško raven in velik smisel za pravilno poudarjanje vokalne glasbe. To velja v veliki meri zlasti za slovaški akademski zbor »Tehnik« iz Bratislave, ki je gotovo prednjačil pred praškim zborom CKD. (Praški zbor CKD je med drugim zapel Cernohorskega motet »Laudetur Jesus Christus«, ki ga je pa žal predstavil v zelo skrčeni obliki.) Slovaški akademiki so že v polifonski skupini z vso rafiniranostjo prikazali nekaj izborov češke stare šole (kot Cernohorskega »Praelatus est Moyses« s prepričljivo jasnostjo v polifonskem fraziranju). Enako lahkotnost je pokazal v interpretaciji češkoslovaške folklorne.

Glasovno polnost združeno z izredno barvitostjo smo lahko občudovali v nemškem komornem zboru iz Hausena. Spomnimo naj na močne izvedbe Orffove »Laudes creaturarum« in Baumanove »Ave Maria«. Če so se Nemci postavili z Orffom, je gotovo tudi moški zbor »Coradini« iz Arezza znal res pričarati skoraj tragično vsebino misli o minljivosti vsega v skladbi istega skladatelja »Sunt lacrimae rerum«. Gotovo se je med italijanskimi zbori še precej

dobro predstavil »Cantori di Assisi«, ki je tudi dokazal, da ima smisel za študijsko obdelavo. Ne moremo pa reči kaj podobnega o celi vrsti drugih zborov iz Italije ali tudi iz naše dežele. V polifonski skupini smo imeli sicer tudi tu še nekaj izjem, kot npr. Tartini iz Trsta ali zbor »S. Ignazio« iz Gorice. Slednji je gotovo precej večš polifonskega stila in je častno izvedel izbrane skladbe, poznale pa so se razne spremembe v zasedbah.

Slovensko ime je letos najbolj dvignil tržaški zbor »Jacobus Gallus« (ki je tudi prejel nagrado kot najboljši deželni zbor). Tržaški pevci so se pod sigurnim vodstvom Ubalda Vrabca predstavili v obeh skupinah in dokazali, da obvladajo precizno tehniko združeno z močno interpretativno silo. Jugoslovanski zbori so na splošno želi večje uspehe v folklorni skupini. Ansambli iz Slovenije pa niso letos imeli vrhunskih predstavnikov, čeprav moramo omeniti dobro plasiranje Komornega zbora iz Celja.

Ob koncu naj še omenimo, da zasluži goriški zbor »Seghizzi« skupno z ostalimi sodelavci pri organizaciji tekmovanja vso pohvalo za plemenito iniciativo, ki se iz leta v leto izpopolnjuje.

a. b.

Pesniški prvenec mladega tržaškega avtorja

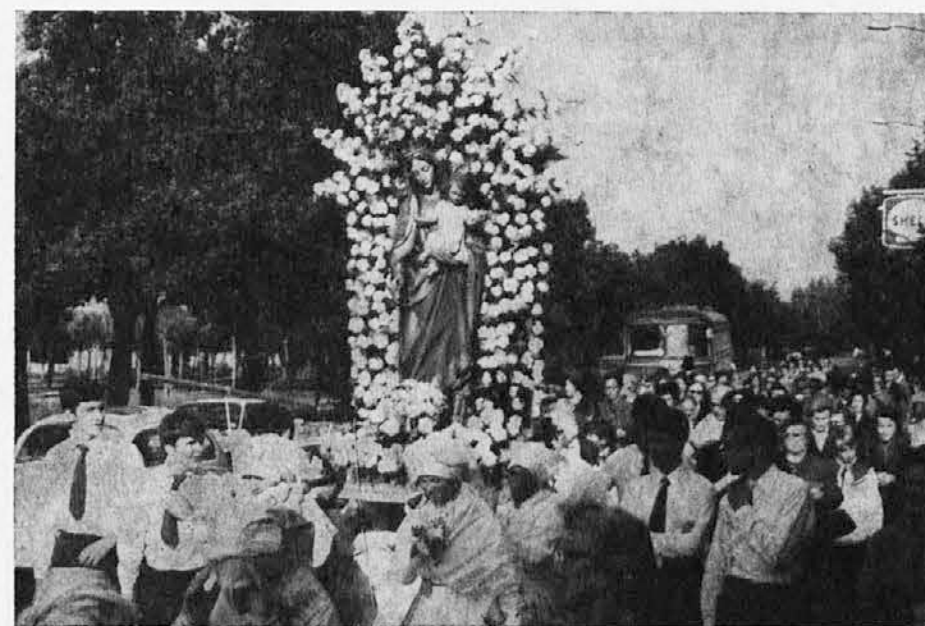
Pred kratkim je izšel pesniški prvenec mladega tržaškega avtorja Marka Kravoskega »Pesem«. Pretekli teden je bila v prostorih Tržaške knjigarne kratka slovesnost, na kateri je prof. Pavle Merku prikazal značilnosti Kravoskih pesmi, pesnik sam pa je odgovarjal na vprašanja.

PRAZNIK ROŽNOVENSKE M. B. V BARKOVJLJAH

Tudi letos se Barkovljani z veseljem in pobožnostjo pripravljajo na slovesnost rožnovenske Matere božje. Spored je naslednji:

- 7.00: Slovesna sv. maša in po maši procesija z Marijinim kipom.
- 16.00: Slovesne večernice.
- 17.00: Mladinski krožek vabi v župnijsko dvorano na koncert komornega pevskega zbora »Jacobus Gallus« iz Trsta.

VSİ PRISRČNO VABLJENI!

Vsakoletna procesija Matere božje v Barkovljah

VIZITACIJA PRI SV. VINCENCIJU V TRSTU

V nedeljo, 21. septembra je tržaški g. nadškof obiskal župnijo sv. Vincencija. Ob 8. uri je maševal in pridigal za slovenske vernike. Pred mašo ga je v cerkvi pozdravil g. Ozbič in kratko poročal o delu slovenskih župljanov. G. nadškof pa je v jedrnato zasnovani pridigi poudaril dolžnosti dobrega kristjana in farana.

Kako je bilo? Se kar lepo. A ne vse. Ko je namreč g. nadškof prišel v cerkev, je bilo v cerkvi zelo malo ljudi; med mašo se jih je še nekaj nabralo, tudi tistih, ki so prišli za naslednjo mašo.

Kaj naj si g. nadškof misli, ko pride v cerkev in vidi le malo ljudi? Ali si more ustvariti pravo sliko o potrebah in željah župljanov? Vsak dobri pastir bo takoj ugotovil, da župnija znova potrebuje res dobrega slovenskega dušnega pastirja. In to je bila tudi ugotovitev našega nadpastirja. A so tudi taki, ki pridejo do čisto

drugačne ugotovitve: če ljudje ne pridejo v cerkev, čemu jim je potreben dušni pastir?

Ne mislim tukaj »slabo govoriti« o požrtvovalnih vernikih, a ta pomanjkljivost se opaža povsod. Naši ljudje bi radi pokazali, da nekaj potrebujejo, da sploh so, s tem, da ne pridejo zraven. Verjetno ni to prava pot. Naše dobrine in vrednote moramo sami varovati, gojiti in krepiti.

Se nekaj: ljubezen do Boga in do bližnjega (skoraj bi rekel predvsem ta) zahteva točnost pri svetih obredih, zlasti pri maši. Kako je prijetno, če že takoj v začetku zadoni lepa pesem in dvigne duha ter vžge srce! Sv. maša je zadeva vseh vernikov, od začetka do konca: vsak človek doprinese svoj dar in svojo žrtev. In veselje in sreča sta dosegljiva po malih in resničnih žrtvah. Bog daj, da bi se to uresničilo.

L. Sk.

S TRŽAŠKEGA

Spominska brošura posvečena pok. msgr. Škabarju

Slovenska prosvetna matica v Trstu je izdala lično brošuro z naslovom »Msgr. Škabarju v spomine«. Knjižico je napisal in uredil Marko Udovič, ki je bil pokojnikov osebni prijatelj. V njej se avtor ustvarila ob težki, a plodni življenjski poti pokojnega monsignorja-staroste tržaške duhovščine in ob njegovem delu za Cerkev in narod. Najlepše je orisal pokojnega bisseromašnika, ko je napisal, da je bil »posebljen lik ugotovitega tržaškega duhov-

nika iz starih zlatih časov, ki ga je ljubilo in spoštovalo vse, mlado in staro, vse, kar je slovensko mislilo in čutilo in imelo v sebi vsaj še trohico verskega prepričanja. Saj je videlo v njem simbol naše vztrajnosti, trdoživosti, verske in narodne predanosti, ki je ne more premagati še tako mamljivi sodobni moderni in minljivi čar, prav po Gregorčičevih besedah: »Ne le, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan« — in prizna brez izjeme, da je bilo njegovo dolgo in plodno slovensko življenjsko delo posvečeno vsem tržaškim Slovincem.« Knjižica je v prodaji v knjigarni Fortunat v Trstu.

Popravki k regulacijskemu načrtu občine Dolina

Kot znano, je dolinski občinski svet zadnje dni maja z navadno večino glasov odobril splošni regulacijski načrt, ki ga je izdelal inž. prof. Costa iz Trsta. Svetovalci Slovenske skupnosti so se pri glasovanju vzdržali, ker občinski odbor ni hotel sprejeti nekaterih popravkov glede razširitve gradbenih področij in drugih olajšav za gradnjo kmetijskih poslopij.

Takšno zadržanje se je izkazalo za utemeljeno, kajti kmalu zatem je bilo vloženih 54 pismenih pripomb z zahtevami po raznih popravkih regulacijskega načrta. Večino pripomb so vložili privatniki, druge pa razne ustanove. Med temi velja omeniti sindikalno združenje Odbor za pomoč razlaščenecem, ki je po skrbni proučitvi podprl zahtevo Boljunčanov po razširitvi gradbenega področja v Zaboljuncu. Na eni zadnjih sej je občinski svet ugodno sprejel zadevne pripombe, ki jih je podpisalo 168 Boljunčanov, tako da je sedaj njihovo gradbeno področje razširjeno do meje z borštansko katastrsko občino. To je vsekakor nadvse pomemben dosežek, nad katerim so Boljunčani zadovoljni in hvaležni vsem tistim, ki so to njihovo željo razumeli ter jih vsestransko podprli, tako da je tudi občinska uprava končno pristala nanjo.

Poleg tega večjega popravka je občinski svet odobril še delno povečanje gradbenega področja v Gročani, Pesku, Dragi, Mačkovičah (proti pokopališču) in Borštu.

»Katoliški glas« v vsako slovensko družino!

Bazovica — Glasbena šola

Od februarja tega leta deluje v Slomškovem domu glasbena šola, ki jo vodita ge. Zajčevi Romana in Elijana. V šolo je vpisanih 30 učencev od 5 do 20 let starosti. Večino učencev sestavljajo otroci osnovne šole. Polovica vadi harmoniko, ostali pa klavir, kitaro in celo saksofon.

Šola je zadnje dni julija priredila v Slomškovem domu prvi nastop gojencev, ki je vzbudil veliko zanimanje in odobravanje. Prihodnji teden bodo položili prve izpite pred komisijo CDMI in tako prejeli tudi prva glasbena spričevala. Starši hvalevredno podpirajo to pobudo Slomškovega doma, kar daje upanje, da bo glasbena šola dala lepe uspehe.

Ge. Zajčevi vodita že več let v Trstu harmonikarsko šolo Miramar. Zadnje dni avgusta letos so gojenci nastopili v Marina di Massa na vsedravnem tekmovanju in odnesli prvo nagrado, ki jo itak že več let zaporedoma prejemajo.

V soboto, 11. oktobra bo v naši kino dvorani glasbeni večer, ki ga priredi glasbena šola A.M. Slomšek. Ze danes vas toplo vabimo na ta večer, ki bo gotovo eden najlepših.

Kiparska razstava v hotelu

»Approdo«

Devinsko-nabrežinska občinska uprava, avtonomna letoviščarska in turistična ustanova za devinsko-nabrežinsko obalo in uprava hotela »Approdo« v Devinu so organizirale v prostorih in v vrtu hotela »Approdo« kiparsko razstavo umetnikov Dušana Džamonja, Draga Tršarja, Bruna Alzette, Uga Carà, Mariana Cerneta, Luciana Ceschie in Giannija Grimaldija.

Opdrpta razstave, ki je bila v soboto, se je udeležilo več uglednih osebnosti slovenskega in italijanskega kulturnega in javnega življenja. Priložnostna in pozdravna nagovora sta imela predsednik letoviščarske ustanove Lenarduzzi in devinsko-nabrežinski župan Legiša.

Največ zaslug, da je prišlo do razstave, ima upravnik omenjenega hotela Dušan Ferluga.

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 5. do 11. oktobra 1969

Nedelja: 9.20 Po domače s Henčkovim ansambлом. 9.50 100 let slovenskega tabora v Vižmarjih. 11.20 Disneyev svet. 16.25 Judex, francoski film.

Ponedeljek: 17.45 Tiktak: F. Bevk: Pesterna. 18.00 Po Sloveniji. 19.20 Ljudje in poklici: Frizer. 20.35 R. Rose: Cudežni svet, TV drama.

Torek: 17.45 Risanka. 18.00 Lutkovna igra. 18.20 Po sledih napredka. 18.40 Vokalno instrumentalni solisti. 19.05 Dokumentarni film. 20.35 Velika imena sodobnega filma: Jan Troell: Tu je tvoje življenje.

Sreda: 18.30 Pisani trak. 18.45 Prehrana v prirodi. 19.05 Gospodinjski pripomočki. 21.05 Nogometna tekma Milan: Estudiantes.

Četrtek: 18.00 Tiktak: Deček Jarbol. 18.15 Po Sloveniji. 20.35 Otvoritev operne sezone, prenos. 22.20 Smart, serijski film.

Petek: 17.45 Otroški serijski film. 19.00 Svet na zaslonu. 19.30 Naš globus. 20.35 Ovčar, ameriški film.

Sobota: 17.55 Po domače z ansambлом Lojzeta Slaka. 18.25 Disneyev svet. 19.15 Sprehod skozi čas: I. svetovna vojna. 19.40 Pet minut za boljši jezik. 22.05 Rezervirano za smeh. 22.20 Inšpektor Maigret.

Udeležite se to nedeljo ob 15. uri rožnovenske procesije! Marija vabi vse v Podgoro.

† Msgr. Janez Hladnik

V SLUŽBI CERKVE IN NARODA

(SPOMINI)

Med vsemi temi dolžnostmi je pa bila tudi skrb za bolnike. To pa ni bila mala stvar med tolikimi tisoči vernikov, ki so duhovnika res klicali, kot vera naroča. Po dve uri daleč, tja na Karmačno, ali gori na Vidošiče ali na Gabrovec.

Kljub tolikim opravilom je udaril med nas ukaz škofa Jegliča: gospod Vinko je prestavljen v Litijo. Pa so šle deputacije k njemu ter je prišla druga beseda in so spet šle druge deputacije od drugod in je bila škofova beseda znova prenarjena. Škof Jeglič je sam priznal: »Star sem pa me vsak pretent! Odpovedal se bom škofiji.« In se je res sveti mož škof Jeglič odpovedal ljubljani ljubljanski škofiji, čeprav njegove odpovedi dolgo niso hoteli v Rimu sprejeti in so mu imenovali le pomožnega škofa dr. Gregorija Rožmana.

Konec je bil le ta, da so gospoda Vinkota nazadnje vzeli in poslali v Litijo, da tam ustanovi novo faro. Ostal sem sam. Moje zdravje se je nekoliko popravilo in tako sem žagoval.

ZIVKOVICEV REŽIM

Gospoda Vinkota v vsem nisem mogel nadomestiti in ga v trgovini tudi ni bilo treba. Saj so zrastle že možje, kateri so tudi znali biti in odgovornih mestih. Le v nadzornem odboru je bilo treba vedno biti na straži, kajti denar je vedno zapehljiv in v vseh tistih zadržkih je krožil denar. Tudi so se že pojavili navidez velikodušni zadržarji, kateri so pa na skrivaj imeli načrt, čim več nagrabiti zase.

Leta 1929 smo praznovali 25-letnico fantovske Marijine družbe. Štela je okrog sto fantov. To je bil sad dela, ki so ga vršili kaplani od Nadraha naprej. Ob 25-letnici je bila ponos cele škofije.

Orli so bili v polni delavnosti. Prosvetno društvo je imelo majhen kino in lasten radio aparat, prvi v Metliki. Ze se je začela drobiti mestna liberalna trdnjava. V naših vrstah smo šteli fante in dekleta

mestnih družin, kar je bilo prej nezasišeno. Postojanka sokolskega gorečnega Engelberta Gangla se je začela majati.

V to cvetočo versko in kulturno življenje pa je udaril kot strela z neba 6. januarja 1930 Zivkovičev režim, ki je hotel končati z vsem slovenskim in tudi z vsem katoliškim. Vsa naša društva so bila zapečateni. »Orli« so bili prepovedani, katoliška prosveta zatrita, gospodarske ustanove omejene v svojem delokrogu in žrtev gospodarskih težav. Le Marijina fantovska družba, pa še ta samo v cerkvi, je ostala dovoljena.

Slovenski narodni voditelji so bili poslani v konfinacijo: dr. Korošec na Hvar, dr. Kulovec v Bosno. Iz boja v prejšnjih mesecih so naši fantje že izšli precej utrjeni. Doživeli so grdobjo, ko so nam razbili »Slovenčev« oglasno desko na konzumu. Vsi so to razumeli kot izzivanje, to tem bolj, ker nisem mogel dobiti niti fotografa, da bi posnel sliko o tem razdelanju in prav kmalu imel tako v rokah izredno koristno sredstvo za pridobivanje simpatij in možnost za tajno organizacijo.

Zalostni so prišli fantje k meni in re-

kli: »Gospod Janez, kaj pa sedaj?« »Tako popoldne pridite, vsi ki morete in na konjih!« taka je bila moja beseda. Bilo je snega do kolena. Ob enih popoldne se pripodi dvajset fantov na konjih. Takoj je bil tudi moj na mestu. Mestna gospoda je bila deljena. Nekateri so z nami simpatizirali in bili navdušeni nad našim početjem, drugi so pa besneli. S ploho kep so nas obsuli. Pa sem javl pravi čas spravil klobuk na varno, kajti hoteli so mi ga zbiti z glave.

Viha, farmacevt, Ceh, seveda liberalec, pa dobričina, je gledal iz lekarne in menil: »Na, tu jih imaš. Zaprli so jim dom. Konj jim pa menda ne bodo vzeli.«

Hajdi Liska, sem dejal, pa smo skočili, da se je vse zaprašilo in zajahali smo ven med vinograde, kjer smo praznovali začetek naše borbe. Posnel sem par fotografij, ki so me spremljale v spomin na te dogodke.

Cez nekaj dni pride drugi udarec, ki nas je še bolj prizadel. Metliko so odrezali od Slovenije, ki je postala nova Dravska banovina in jo priključili k Savski banovini s sedežem v Zagrebu. Torej so nas

prodali Hrvatom! Metliški kos Bele krajine je bil odtrgan od Slovenije, kamor je spadal od pamtiveka. Silno je udarec zabolal naš kmečki narod, kajti okolica je čutila narodno in je bila s celim srcem katoliška in slovenska.

»SREZ« METLIKA

In še tretji sunek: Metlika je postala novo glavarstvo. »Srez« Metlika se je imenoval po srbski besedi glavarstvo. Za metliške gostilničarje, trgovce, mesarje in mešetarje ter za malomeščanstvo je bil to triumf. Vedno so radi škilili v Zagreb. Posebno liberalni gospodarski krogi so se tega razveselili, ker so upali, da bodo s tem strli naše gospodarske ustanove.

Proti temu narodnemu zločinu, da so nas prodali Hrvatom in proti metliškemu »srezu« pač nismo imeli nasprotnega sredstva. Vsi politični nasprotniki so vedeli, kaj pomeni ta pridobitev »napredni Metliki«. Lahko bi si nakopali sovraštvo, ki bi nam res ne koristilo. Zato smo po treznem preudarku odločili, da bomo k umazani igri naredili lep obraz.

(Se bo nadaljevalo)

Podgora

V nedeljo, 5. oktobra bo naše vsakoletno slavlje v čast rožnovenski Materi božji, katero je prav v Podgori za vse slovenske vernike goriškega mesta in okolice vpeljal in določil pokojni F. B. Sedej kmalu potem, ko je postal goriški nadškof.

Ta četrtek ob avemariji prenesemo kip Matere božje iz znane kapele v našo cerkev in bo tako tridnevna duhovna priprava, katero bo na zunaj kazal tudi v večernih urah razsvetljeni zvonik.

V nedeljo pa bo v cerkvi ob 2.30 popoldne začetek slovesnosti najprej s petim rožnim vencem. Ob 3^h bo procesija, kateri je povabljen tudi precej naših duhovnikov. Prišle bodo tudi skupine mladih goriških in okoliških skavtov ter Marijine družbe iz Gorice. Ob koncu procesije se spet vsi zberemo ob Marijinem kipu v cerkvi, kjer bosta imela govor g. Gašper Rudolf, župnik iz Mirna in še znani frančiškan, pater Viljem Endrizzi, ki ga mnogi poznajo iz goriške bolnišnice. Tudi petju

vodja Venceslav Budin. Božja in Marijina slava in blagoslov naj nas prav številne privabi in združi.

Sodelovanje med tržaškim in goriškim semeniščem

V tem tednu se je začel pouk v tržaškem in goriškem semenišču. V tržaškem bogoslovju bodo študirali bogoslovci prvih dveh letnikov, v goriškem pa bogoslovci nadaljnjih treh letnikov.

Dol — Posvetitev novih zvonov

Prihodno nedeljo, 5. t. m. bo pri naši zasilni kapeli blagoslovitev novih zvonov. Dobili smo namreč tri nove zvonove, za katere je pripravljen tudi »zvonik«, to je poseben nadstavek iz železa, na katerem bodo viseli novi zvonovi in klicali naše Doljane k službi božji. Zvonovi niso veliki, so pa prijetno uglasjeni in bodo gotovo v veselje vsem vaščanom.

Blagoslovitev bo med mašo ob 10.30 in sicer na prostem, če bo lepo vreme. Pridite!

Položaj na osnovnih slovenskih šolah na Goriškem

V Gorici in njeni okolici je osemnajst slovenskih osnovnih šol. V prvi razred se je letos vpisalo 86 otrok, v vseh razredih pa jih bo 465. Lani jih je bilo sedem manj. Več otrok beležita obe šoli v mestu, nadalje v Štmarju, Steverjanu, na Jazbinah, v Doberdolu, v Jamljah, v Rupi in na Vrhu, nazadovanje pa zaznamujejo šole v Štandrežu, v Pevmi, na Plešivem, v Dolu, v Sovodnjah, v Gabrjah in na Valerišču v števerjanski občini. Tu je padec izredno močan: od lanskih 22 je število zdrknilo na 14. Petega razreda sploh ne bo. Starši so otroke iz petega razreda deloma vpisali na števerjansko šolo, deloma pa v Gorici v ulici Croce. Kaj je temu vzrok?

V soboto, 4. in v nedeljo, 5. oktobra bo gostoval na Goriškem

VOKALNI OKTET IN ZBOR HARMONIKAŠEV iz Karlovca na Hrvaškem

Ansambel »Mladih harmonikašev« iz Karlovca je eden najbolj kvalitetnih na Hrvaškem in je že nastopal tudi v tujini, med drugim v Avstriji in Italiji. Za naše občinstvo bo to gotovo velik kulturni dogodek.

Karlovški harmonikaši in njih oktet bodo nastopili:

- v soboto, 4. oktobra ob 20.30 v novi župnijski dvorani v STEVERJANU
- v nedeljo, 5. oktobra ob 17.30 v dvorani Katoliškega doma v GORICI.

VSE NAŠE OBČINSTVO ISKRENO VABLJENO!

ZA KMETOVALCE

Pomen zadružnih mlekarn

Prepričan sem, da bo tudi med našimi kmetovalci prej ali slej prodrla misel o potrebi zadružnih mlekarn v naših krajih. Praktično naj bi se razmišljanje o teh mlekarnah usmerilo na dve možnosti: prodaje mleka za potrošnje; odločiti bi se bilo treba nato za tisto, ki bi v vseh ozirih najbolj odgovarjala našim razmeram.

Prvi način naj bi bila prodaja svežega mleka krajevnim ustanovam kot bolnišnici, zavodom, zavetiščem itd. Takšna dobava je možna samo ob predhodnem uradnem priznanju, da so hlevi in živina higiensko neoporečni. V tehničnem oziru pa bi zadruga, ki bi organizirala zbiranje in prodajo mleka, morala imeti v vsakem zbirališču hladilnik, v katerega naj bi rejci oddajali mleko takoj po vsaki molži. Takšen način prodaje bi obvezoval zadrugo, da vsak dan izroči po pogodbi določeno količino mleka. Vemo pa, da pridelek mleka tekom leta precej niha. Zimski meseci so suhi, pomladni pa bogati. Na neenakomerno proizvodnjo vpliva predvsem brejost živali; po stari navadi kmetje urejajo brejost tako, da krave telijo največ v prvih mesecih leta. Ker pa mleko v zadnjem mesecu brejosti presahne, opazimo prav v zimskih mesecih močan padec pridelka. Če bi se zadrugi obvezali za stalno in enakomerno dobavo mleka, bi morali tudi brejost urediti tako, da bi telitve sledile postopoma vse leto. Tudi krmiljenje bi morali urediti tako, da ne bi bili odvisni od muhastega vremena; zato naj bi uvedli silose in načrtno menjalno pašo.

Drugi način prodaje svežega mleka zahteva delno predelavo. Znano je, da mora biti mleko iz nesanimiranih hlevov pasterizirano in vstekljenično preden gre v prodajo. Takšno mleko ima tudi uradno določeno ceno. Mlekarna mora imeti naprave za pasterizacijo in vstekljenje ter organizirati prodajo in dostavo mleka. Pasterizirano mleko je treba hraniti v hladilniku, sicer se kaj kmalu pokvari. Ta način ima dve težkoti: uradno določeno ceno, ki je razmeroma nizka in jo prodajalec ne sme prekoračiti ter kvarljivost mleka kljub temu, da je pasterizirano. Ti dve nevednosti je možno obiti, če ima mlekarna možnost, da mleko sterilizira. Sterilizirano mleko ima prosto ceno, ki navadno v prodaji preseže ceno pasteriziranega mleka; poleg tega pa je takšno mleko dolgotrajno in ga ni treba hraniti v hladilniku. Sprva so ga stavljali v steklenice, danes pa ga prodajajo v posebnih kartonskih zavojčkih, ki so v vsakem oziru najbolj praktični. Nekatere mlekarske zadruge si zagotovijo prodajo svojih pridelkov tudi tako, da odprejo svoje prodajalne v raznih delih mesta.

Načinov za vnovčenje mleka je dovolj, le najti je treba tistega, ki bo zahteval čim manjšo vložbo kapitala ter istočasno zagotovil kmetu najvišji dobiček.

Inž. Janko Košir

Zahvala ekumenskih romarjev

Presrečni ekumenski romarji se toplo zahvaljujejo vsem, ki so organizirali in vodili naše nepozabno potovanje preko vseh dežel Jugoslavije. Iskrena hvala predvsem g. prof. Mirku Rijavcu, ki je to potovanje zamislil in z vso usposobljenostjo vodil ogled kulturno zgodovinskih spomenikov, msgr. Rudiju Klincu in msgr. Andreju Simičiču za duhovno vodstvo, dr. Kosmaču in dr. Janežiču za izčrpna predavanja o vzhodnih vprašanjih, g. Koshuti za zanimiva odkritja o življenju v Črni gori in Albaniji, g. prof. Hubertu Močniku za zabavno pripovedovanje o dogodivščinah na šoli v Črni gori, tehničnemu vodji g. Cergiju Koglotu, ki nas je vedno naslil in spravil pod streho, g. dr. Kazimiru Humarju za »radijska poročila« v avtobusu, vsem, ki so nas zabavali in učili na naši dolgi poti in še šoferju Marjanu Mozetiču, ki nas je zdrave in cele spet pripeljal srečno domov. Nasvidenje vsem prihodnje leto.

Udeleženci

Letošnje romanje Slovencev v Lurd

Iz oktobrskih številke mesečnika za Slovence na tujem »Naša luč« zvemo, kako lepo je bilo pri slovenskem romanju v Lurdu od 13. do 18. avgusta. Iz Slovenije je prišlo 600 romarjev, ki jih je duhovno vodil škof dr. Grmič. Njim se je pridružilo lepo število Slovencev, ki živijo predvsem v Franciji. Dopisnik iz Lotaringije poroča: Bilo je v tem času v Lurdu več vlakov raznih narodov, a Slovenci so bili zaradi narodnih noš in mogočnega petja prvi. Drugo leto bo, če Bog da, naših romarjev zelo veliko, ker bodo povabljeni rojaki iz domovine, Koroške, Goriške, Trsta, Amerike in Avstralije.

OBVESTILA

Nova trgovaška šola v Gorici je razpisala natečaj za mesto tajnika in postrežnice. Rok zapade 8. oktobra. Potrebna navodila dobe zainteresiranci na razglasni deski v ul. Randaccio in na Provveditoratu v ul. Leopardi.

V nedeljo, 12. oktobra: srečanje slovenske goriške mladine na Sveti Gori. Ob 13. uri odhod s Travnika peš; ob 16. uri zbor pred cerkvijo na Sveti gori, nato razgovor in petje v veseli družbi.

KASTA (Krožek absolventov slovenske trgovske akademije) bo priredila šestmesečni tečaj srbobruščine za I. in II. letnik z začetkom v drugi polovici oktobra. Lekcije bodo dvakrat tedensko, ob ponedeljkih in petkih. Informacije se dobijo in prijave je treba poslati do 12. oktobra 1969 na telefonsko številko 744.449, Trst, vsak dan od 14. do 15. ure.

DAROVI

Za Slomškov dom v Bazovici: Ob smrti Jožefa Mlačarja daruje hči 4000, N. N. 10.000, ob obletnici smrti Jakoba Grgiča iz Grograde žena 2.000, ob poroki Gabrovca Ivančufar Jožica 18.400, ob krstu Lavrenca Brece 6.000, gdč. Stalizzi 3.000, Marijo Čok iz Sv. Ivana, Trst, ob izletu v Arezzo, v počastitev pok. Vinkota Marc darujejo družina Kovačič 5.000, Zofka Križmančič in Ančka Komar 2.000; svatje ob poroki Marija Renčelj in Magde Mužina 36.000.

Za Marijin dom v Rojanu: Vladimir Ščuka ob prvi obletnici smrti brata Avgusta 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

GLASBENA SOLA A. M. SLOMSEK V BAZOVICI

priredi v soboto, 11. oktobra ob 21. uri v kinodvorani v Bazovici

GLASBENI VEČER

Nastopil bo ansambel »Miramar«, ki ga sestavljajo 12 harmonik, basovska kitara, pavke in električne orgle pod vodstvom ge. Romane Zajec. Spored bo naslednji: Joh. Chr. Bach: Simfonija v b-duru; Hačaturjan: Ples sabelj; Gotovac: Kolo iz opere Ero z onega sveta; De Falla: Ognjeni ples; Rimski Korsakov: Ruska velika noč; Wagner: Ježa Valkir. — Nastopil bo tudi slaviti Oskar harmonikarjev G. Marcosignori.

PEVCEM IN PEVKAM!

Mešani zbor »Lojze Bratuž« v Gorici prične v petek, 3. oktobra ob 20.30 z rednimi pevskimi vajami.

Ob tej priliki vabi dosedanje pevke in pevce na ponovno srečanje v prostorih Katoliškega doma. Obrača se tudi na ostale ljubitelje petja in jih toplo vabi v svoje vrste.

Zbor »Lojze Bratuž«

Zobozdravnika dr. Vrtovec Dominik in Jože iščeta marljivo pomočnico za ambulanto v Gorici. Zainteresirana naj se javi na telefonsko številko 32-47 po 20. uri.

Spored od 5. do 11. oktobra 1969

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Oddaja za najmlajše: Colodi: »Vancek«. Mladinska zgodba. Prvi del. 11.50 Ringaraja za naše malčke. 12.00 Na božna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.30 Glasba po željah. N. Lillo: »Primer Slovenskega«. Radijska drama. 16.45 Parada orkestru. 17.30 Zborovska glasba. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Melodije iz filmov in revij. 20.30 Iz slovenske folklore: Reharjeva: »Pr' uoglarjih«.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 11.50 Ansambli harmonik. 12.10 Kalanova: »Pomenek s poslušavkami«. 13.30 Glasba po željah. 17.35 Jež: Italijanščina po radiu. 18.30 Zbor »G. Schiff« iz Chioprisa-Visconeja. 21.05 Pripovedniki naše dežele: Alfio Ferrisi: »Postojnska jama«.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas. 18.30 Komorni koncert. 18.55 Furlanski ljudski plesi. 19.10 Spomini Vena Pilona. 19.45 Mešani zbor »Lojze Bratuž« iz Gorice. 20.35 Gounod: »Zdravnik proti svoji volji«, opera v treh dejanjih.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Sodobne popevke. 17.35 Jež: Italijanščina po radiu. 18.50 Becaud, skladatelj in pevec. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Iz potne torbe Milka Matičetovega. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Theuerschuh: »Družinski obzornik«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst. 17.35 Jevnikar: Slovenščina za Slovence. 17.55 Keko in kakaj. 20.35 S. Camasio-R. Oxilia: »Zbogom, mlada leta!« Veseloigra v treh dejanjih.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Mandolinski ansambel »Nino Micol«. 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri. 17.35 Jež: Italijanščina po radiu. 18.40 Priredbe Bachovih skladb za kitaro. 19.00 Otroci pojo. 19.20 »V ritmu mladosti«. Iz koncerta, ki je bil registriran v Kulturnem domu 1. junija lani. 20.50 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Iz starih časov. 13.30 Glasba po željah. 16.05 Zbori iz vsega sveta. 16.30 Slavni valčki iz operet. 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. 17.45 Slovenski knjižstvenstveni delavci z univerze: Gojmir Budal: »Razpoložljivi vodni viri in njihova uporaba (1)«. 18.30 Slovenski vokalni oktet. 19.10 Po društvih in krožkih. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Verč: »Rdeči gumb«. Radijska kriminalka. 21.50 Vabilo na ples. 22.50 Zabavna glasba.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 5. do 11. oktobra 1969

Nedelja: Prvi: 11.00 Sv. maša. 12.00 Verska oddaja. 18.00 Glasba in hobby. 21.00 Igraje golf nekega jutra. 3. oddaja. — Drugi: 15.00 Neapelj: tekma v košarki za evropsko prvenstvo. 22.15 Na meji Arizone: Preživel, telefilm.

Ponedeljek: Prvi: 21.00 Francoski kino: Clovec v belem. — Drugi: 21.15 Srečanja 1969: Franco Fornari. 22.15 Simf. koncert.

Torek: Prvi: 19.15 Sinoda škofov. 21.00 Tri sestre. — Drugi: 21.15 Sedem morij: Atlantski ocean. 22.10 Izgubljene iluzije.

Sreda: Prvi: 15.30 Lissone: Kolesarstvo. 18.45 Dokumentarij: V Franciji pred tisoč leti. 21.00 Evropa gre katastrofi nasproti (5): Ne vedo, čemu pokljajo. — Drugi: 21.15 Raj barbarov, film.

Četrtek: Prvi: 22.00 Politična tribuna. — Drugi: 21.15 Premisli, kako govoriš.

Petek: Prvi: 18.45 Koncert seksteta »Luca Marenzio«. 22.00 Posebni agent Stanza 621, telefilm. — Drugi: 22.05 Skrita mojstrska dela.

Sobota: Prvi: 15.00 Como: kolesarstvo. 18.45 Dokumentarij: veliki koralni jez. 21.00 Canzonissima 1969. 22.15 En obraz, ena zgodba. — Drugi: 21.15 Lirični recital.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

V nedeljo, 12. oktobra ob 10. uri popoldne pri Katoliškem domu v Gorici

OTVORITEV NOVEGA ASFALTIRANEGA IGRISČA ZA ODBOJKO

Priprostovale bodo mestne in športne oblasti. Po otvoritvi prijateljska tekma med Olympijo in goriškimi Gasilci.

med procesijo in posebno po procesiji med sklepno sv. mašo z ofrom bomo gotovo z užitek prisluhli, saj bodo do nele nadvse izbrane pesmi, ki jih bo skupaj z domačimi pevci mogočno in ubrano zapel veliki mirenski cerkveni zbor, katerega bo vodil prizadevni organist in pevo-

Srečanje

Po 35 letih mašništva so se pretekli terek srečali duhovniki, posvečeni leta 1934 in sicer v Domu duhovnih vaj nad Trstom. Somaševali so skupno s tržaškim nadškofom in v prijateljskem pomenku preživeli par uric, kjer so obujali spomine na semeniška leta v centralnem semenišču v Gorici in odkrivali spomine na pastirsko delo petintridesetih let. Srečali so se duhovniki iz treh tedanjih škofij, ki so pošiljale bogoslovce v Gorico: goriške, tržaške in poreško-puljske škofije. Skupno je bilo tisto leto posvečenih 18 duhovnikov: 6 za goriško, 8 za tržaško in 4 za poreško-puljsko. Trije so že odšli v večnost. Navzoči so bili na srečanju naslednji duhovniki: msgr. Soranzo, Cocco, dr. Močnik, Kobil, Carra, Borsatti, Rozman, Premate, Bullesi, Cociani, Rigonat. Nekaj je bilo odsotnih zaradi bolezni ali drugih zdravkov.

Kardinal Lercaro obiskal Vejno

V nedeljo, 14. septembra je na Vejni maševal kardinal Lercaro in obnovil posvetitev Mariji. Odprl je tudi z daljšim govorom zborovanje duhovnikov o mariologiji.

»Glas koncila« poroča, da je 15. septembra kardinal Lercaro obiskal Poreč in Rovinj v Istri. Obiskal je tudi škofa dr. Nežiča.

Dve kulturni gostovanji

Pretekli teden je gostoval v Verdiju znani sovjetski folklorni ansambel, ki ga vodi koreograf Igor Moisejev. Številno občinstvo je z navdušenjem sledilo klasičnim in ljudskim plesom.

Pretekli ponedeljek pa je v Kulturnem domu nastopil pevski zbor »Kočo Racins« iz Skopja.

Začetek sezone »Teatra Stabile«

Predsednik upravnega sveta »Teatra Stabile« dr. Botteri je v prostorih čepnikarskega krožka obrazložil letošnji repertoar, ki bo obsegal 8 abonmajske in 5 izvenabonmajske predstave. Štiri abonmajske predstave bo pripravilo tržaško gledališče, štiri pa bodo gostovanja. Uprava »Teatra Stabile« bo navezala stike tudi z jugoslo-

vanskimi gledališči. Sezona se bo začela 8. oktobra z uprizoritvijo Držičevega dela »Dundo Maroje« z naslovom »I nobili ragusei« v italijanski verziji Lina Carpintierija in Mariana Faragone. Letos bo »Teatro Stabile« nastopal v prenovljenem gledališču »Politeama Rossetti«.

Novi župnik v Mačkovljah

S posebnim dekretom je tržaški g. nadškof odločil, naj župnija Mačkovlje 1. oktobra začne svoje avtonomno življenje. Za župnega upravitelja je bil imenovan g. Franc Vovčič, dosedaj kaplan na Opčinah. Na njegovo mesto pa je bil imenovan salezijanski duhovnik Franc Pohajač.

G. Anton Surina ostane kaplan v tržaški bolnišnici. Skrb za slovenske vernike v župniji sv. Vincencija v Trstu bo prevzel kapucinski pater Alfonz Valič. Kapucinski pater Gabrijel Česnik pa pomaga v župniji Barkovlje.

Letošnji vpis na slovenske osnovne šole na Tržaškem

Uradnih podatkov še ni, neuradni podatki pa kažejo, da je do sedaj vpisanih v slovenske osnovne šole na Tržaškem skupno 1114 otrok, v srednje in višje srednje pa 1026, to je skupno 2140 ali 23 več kot v preteklem letu. Največji porast je v osnovnih šolah, kjer je za novo šolsko leto vpisanih skupno 45 otrok več kot v šolskem letu 1968-69. Po uradnih podatkih je bilo lani vpisanih v I. razred osnovne šole 236 učencev, po neuradnih podatkih pa je do sedaj vpisanih v I. razred 226 učencev, to je 10 manj kot v preteklem šolskem letu. Na višjih srednjih šolah je vpisanih skupno 390 dijakov, to je 18 več kakor lani. Največji porast je na klasičnem liceju in višji gimnaziji, in sicer 13 več kot lani, na znanstvenem liceju 6 več kot lani, na trgovski akademiji 1 manj kot lani, na učiteljski pa kakor lani.

Na srednji šoli pri Sv. Ivanu je za novo šolsko leto vpisanih skupno 126 dijakov (skupno s Katinaro), pri Sv. Jakobu 75, v Rojanu 23, v Nabrežini 77, v Dolini 104, na Proseku (skupno s Križem) 99, na Opčinah 132. V prvi razred srednje šole je vpisanih skupno 207 dijakov.